زندگی سلام

ZENDEGI-SALAM
ضمیمه روزنامه خراسان
پنج‌شنبه • ۲ اسفند ۱۳۹۷
۱۵ جمادی‌الثانی ۱۴۴۰ • ۲۱ فوریه ۲۰۱۹
شماره ۲۰۰۴۳
۱۲۶۶

بازی‌هایی برای پرورش خلاقیت کودکان از یک تا ۱۱ ساله

بازی کن و خلاق شو

مهین ساعدی | روزنامه‌نگار

پرونده

بازی برای کودکان در حکم آب حیات است و به خوبی می‌تواند بستر مناسبی برای رشد تخیلات کودک به وجود بیاورد. همچنین نقش مؤثری در ارتباطات کلامی و یادگیری زبان دارد. شاید اگر پدر و مادرها می‌دانستند تاثیر بازی بر جسم، روح و روان کودک‌شان تا چه اندازه اهمیت دارد، کمی بیشتر برای دلبندشان وقت می‌گذاشتند و برای داشتن دمی آرامش، حاضر نمی‌شدند فرزندشان را با گوشی و تبلت تنها بگذارند تا ذره ذره استعدادها و توانایی‌هایش را به نابودی بکشانند. پرونده امروز برای آن دسته از مادر و پدرهای نگرانی است که برای کودک‌شان برنامه‌ریزی‌ها کرده‌اند و دلشان نمی‌خواهد فرزندشان باری به هر جهت جلوی تلویزیون یا تبلت و گوشی به دست بزرگ شود و خلاقیت و هوش او برایشان مهم است. در ادامه این مطلب، سعی کرده‌ایم به معرفی بازی‌های خلاقانه و سرگرم کننده بپردازیم که به راحتی با صرف مقدار کمی وقت و هزینه در هر خانه و شرایطی قابل اجرا شدن است. همچنین در این مطلب به انواع بازی‌ها اشاره می‌شود و چند توصیه هم به والدین برای بازی با کودکان‌شان داریم.

معرفی ۶ بازی متنوع برای همه سنین کودکی

«راضیه قلی‌زاده»، یک معلم و مامان پرشور و هیجان است که کلی بازی خوب و دوست‌داشتنی بلد است و همه بازی‌هایی را که می‌شناسد در یک صفحه اینستاگرامی به دیگران آموزش می‌دهد. از ایشان برای معرفی بهترین بازی‌های دوران کودکی کمک خواستیم و آن چه در ادامه می‌خوانید با کمک ایشان انتخاب و معرفی کرده‌ایم.

اسم بازی: مجسمه‌سازی با خمیر خانگی
گروه سنی: ۳+
هدف بازی: اعتماد به‌نفس، شناخت نقاط ضعف
ابزار مورد استفاده: آرد، نمک، رنگ خوراکی، کمی روغن و آب
هزینه تقریبی: ۲۰ هزار تومان

نحوه انجام: می‌توانید یک فنجان آرد، یک سوم فنجان آب و یک دوم فنجان نمک و کمی روغن را با هم مخلوط کنید و خوب هم بزنید. در صورت لزوم آب یا آرد به میزان کم اضافه کنید تا غلظت آن طوری شود که به راحتی بتوان اشکال مختلفی ساخت و به دست هم نچسبد. با استفاده از این خمیر، بچه‌ها می‌توانند به راحتی بازی کنند و شکل‌های مورد علاقه‌شان را بسازند. در خور ذکر است برای بچه‌های هفت سال به بالا خمیر می‌تواند بی‌رنگ باشد تا پس از خشک شدن از آن‌ها بخواهید اثر خود را به دلخواه رنگ کنند.

اسم بازی: بازی میخ و نخ
گروه سنی: از ۳ تا ۱۳ سال
هدف بازی: درک بُعد و فضا، تحریک هوش هندسی و ریاضی
ابزار مورد استفاده: تعدادی میخ، یک تابلوی چوبی (یک تکه چوب برای وصل میخ‌ها) و کاموای رنگی
هزینه تقریبی: ۲۰ هزار تومان

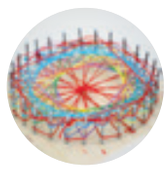

نحوه انجام: برای ساخت تابلوی میخ و نخ، مقداری میخ در فاصله‌های مشخص روی تابلوی چوبی بزنید، هر چه تعداد میخ‌ها بیشتر باشد امکان خلاقیت و نوآوری بیشتری برای فرزندتان فراهم می‌شود. از کودک‌تان بخواهید با کاموای رنگی و پیچاندن آن‌ها دور میخ‌ها، شکل‌های ذهنی مختلفش را روی تابلو پیاده کند. در خور ذکر است که برای کودکان کمتر از هفت سال برای بی‌خطر بودن، بهتر است طرحی را روی مقوا یا کارتن با خلال دندان سوراخ کنیم و از کودک بخواهیم نخ را از میان سوراخ‌ها رد کند و تصویری را که از قبل روی مقوا کشیده‌ایم، کامل کند.

اسم بازی: نقاشی با دست و پا
گروه سنی: ۳+ سال
هدف بازی: شناخت بدن، برقراری ارتباط با رنگ‌ها، تقویت هماهنگی چشم و دست،
ابزار مورد استفاده: آبرنگ یا رنگ خوراکی، قلم‌مو، کاغذ بزرگ و یک لیوان آب
هزینه تقریبی: ۱۵ هزار تومان

نحوه انجام: نقاشی کردن با پا یا دست، شاید کار ساده‌ای به‌نظر برسد اما زمانی که کودک شما متوجه می‌شود پا و دستش می‌تواند زمینه‌ای برای تبدیل شدن به شیء دیگر شود، کلی به وجد خواهد آمد. برای این کار کودک را در مکانی که بتواند آزادانه نقاشی کند، قرار دهید و از کودک بخواهید بنشیند و با پا، دست یا انگشتانش طرحی روی کاغذ بیندازد و در نهایت آن نقش را به شکل دلخواهش در بیاورد.

اسم بازی: بازی‌های قلم و خودکاری
گروه سنی: ۶+
هدف بازی: افزایش هوش فضایی
ابزار مورد استفاده: کاغذ، مداد و پاک‌کن
هزینه تقریبی: ۵ هزار تومان

نحوه انجام: چند نمونه بازی با قلم و خودکار وجود دارد که می‌توانید در خانه، با کودک دلبندتان انجام دهید. یک مربع ۶ در ۶ شامل نقاط در یک صفحه ایجاد کنید. به نوبت هر کس نقاط را با یک خط به هم وصل کند. شما می‌توانید تنها دو نقطه در یک زمان به هم وصل کنید. اگر خط شما یکی از مربع‌ها را تکمیل کند، شما ابتدای اسم خودتان را داخل آن مربع بنویسید. فرد با بیشترین تعداد مربع‌ها برنده می‌شود. هنگامی که کودک در بازی مسلط شد، این بار بازی را با نقطه‌های بیشتر شروع کنید.

اسم بازی: فیلم بسازید!
گروه سنی: ۷+
هدف بازی: اعتماد به‌نفس و تفکر انتزاعی
ابزار مورد استفاده: دوربین کوچک فیلم‌سازی یا گوشی، تعدادی وسیله برای ساخت دکور
هزینه تقریبی: هزینه‌ای ندارد

نحوه انجام: شخصیت‌های داستان می‌توانند عروسک‌های فرزندتان یا نقاشی‌هایی که کشیده است و دور آن را بریده‌اید، باشند. اگر نمایش عروسکی را کمی شاد و خنده‌دار اجرا کنید، نکات آموزشی داستان بیشتر در ذهن بچه‌ها می‌ماند. پیشنهاد ما نصب اپلیکیشن «استاپ موشن» است. نکته مهم این که جای دوربین به هیچ عنوان تغییر نکند.

اسم بازی: حلقه حسی
گروه سنی: زیر یک سال
هدف بازی: تحریک حواس، کشف، افزایش توجه و هوش
ابزار مورد استفاده: حلقه و مقداری پارچه با جنس و بافت‌های مختلف
هزینه تقریبی: ۱۰ هزار تومان

نحوه انجام: برای ساخت این حلقه می‌توانید از حلقه هولاهوپ، شیلنگ تمیز، مقوا، پارچه یا عایق لوله پلی‌اتیلن که در مغازه‌های ابزار فروشی موجود است، استفاده کنید. اندازه قطر حلقه باید طوری باشد که کودک داخل آن به راحتی حرکت کند. حالا پارچه و روبان در جنس و بافت‌های مختلف را مانند شکل، دور تا دور حلقه گره بزنید. با ساخت این حلقه زمینه‌ای برای تجربه‌های غنی لمسی کودکان فراهم می‌کنید. توجه داشته باشید بهداشت و ایمن بودن وسایل را در نظر بگیرید، این وسیله را به گونه‌ای طراحی کنید که امکان کندن و بلعیدن توسط نوزاد پیش‌بینی شده باشد. ساخت این وسیله مزیت دیگری هم دارد، نوزاد هنگام بازی با آن روی شکم خود می‌خوابد. این حرکت باعث می‌شود ماهیچه‌های گردن او تقویت شود و به او در نشستن، خزیدن و راه رفتن در مراحل بعدی رشد کمک خواهد کرد.

آن چه باید درباره انواع بازی با کودکان بدانید

بازی فقط جسمی نیست!

بعضی از والدین تصور می‌کنند که برای بازی با کودک فقط باید به فکر بازی‌های جسمی باشند. ادامه این مطلب به شما ثابت می‌کند که این گونه نیست و بازی انواع گوناگونی دارد.

۱- بازی‌های جسمی: این نوع بازی‌ها از قدیمی‌ترین انواع بازی هستند. کودک برای خارج کردن نیرو (انرژی) اضافی بدن خود یا رهایی از خمودگی و خستگی، اوقاتی را به بازی‌های جسمی اختصاص می‌دهد. بازی‌های جسمی می‌توانند به صورت گروهی و انفرادی یا ترکیبی از هر دو باشند.

۲- بازی‌های تقلیدی: کودک در هر دوره‌ای دست به بازی‌های تقلیدی می‌زند. او در آغاز به تقلید نقش مطمئن دوستان، والدین و کلانزدیکان می‌پردازد و از ایفای نقش آن‌ها، بزرگ‌ترین لذت و تجربه را به دست می‌آورد. در دوران دبستان در بازی بیشتر نقش مربیان و معلمان را ایفا می‌کند و هنگامی که به سن نوجوانی نزدیک می‌شود، الگوی رفتاری او هم تغییر می‌یابد. درواقع از این زمان به بعد تقلید نقش از طرف کودک دیگر به عنوان بازی نیست بلکه آغازی برای چگونگی همخوانی با گروه‌های اجتماعی و ایفای نقش واقعی زندگی است.

۳- بازی‌های نمایشی: بازی نمایشی می‌تواند کمک کند تا کودک از خودمرکزی بیرون آید و متوجه بیرون خود شود. همچنین به کودک فرصت می‌دهد تا شخصیت درونی خود را آشکار کند. اگرچه بازی‌های تقلیدی و نمایشی با هم مشترکند اما در حقیقت بازی نمایشی خود نوعی از بازی تقلیدی است. نکته ظریف این جاست که در بازی تقلیدی، کودک سعی در تقلید نقش دارد در حالی که در بازی نمایشی کودک علاوه بر تقلید نقش، انتظار خود از آن نقش را هم بیان می‌کند.

۴- بازی‌های نمادین: بازی نمادین زمانی آغاز می‌شود که کودک به تدریج زبان می‌گشاید و توانایی کاربرد علایم و نمادهای زبان را دارد. بازی‌های نمادین با بازی‌های تقلیدی و نمایشی تفاوت دارد. در بازی‌های تقلیدی و نمایشی، کودک با استفاده از وسایل موجود به برون‌فکنی یا درون‌فکنی امیال و خواسته‌های خود می‌پردازد و از این طریق به لذتی درونی و برونی دست می‌یابد. در این نوع بازی کودک سعی دارد به اشیا و وسایل واقعی موجود در محیط خود دست پیدا کند و با آن وسایل بازی کند اما در بسیاری از اوقات، محدودیت‌ها مانع دستیابی کودک به ابزار و وسایلی است که در بازی به آن نیاز دارد. در این مرحله است که کودک، برای حل مشکل خود، به بازی‌های نمادین روی می‌آورد.

۵- بازی‌های تخیلی: بازی تخیلی ریشه در خلاقیت کودک دارد. تخیل کودک به مرور و همگام با رشد ذهنی او از مرحله بازی‌ها خارج می‌شود و به صحنه داستان‌ها و گفتارهایش کشانده می‌شود. نظریه‌پردازان معتقدند رشد تخیل کودک در هنگام کودکی و از طریق بازی می‌تواند باعث شود تا در زندگی بزرگ‌سالی، این کودکان به هنرمندان، نویسندگان، نقاشان، مخترعان و کاشفانی بزرگ تبدیل شوند.

چند نکته تستی که والدین برای بازی با کودکان باید بدانند

پدر و مادرش نباشید، همبازی‌اش باشید!

- کودکان تکرار را دوست دارند بنابراین از این که کودک در بازی یک کار را مدام تکرار می‌کند، خسته نشوید او می‌خواهد آن چیز را کامل درک کند.
- در هنگام بازی با فرزند، خود شما باید کوچک شوید و با او مثل یک همبازی رفتار کنید. در بازی پدر و مادر او نباشید، یک همبازی باشید.
- اجازه دهید کودک فکر کند بر شما تسلط دارد و برای شما تصمیم می‌گیرد. در حین بازی هیچ‌وقت به او دستور ندهید و به گونه‌ای رفتار کنید که حس کند او مدیر است.
- اگر دوست دارید کودکان خلاق و شادی داشته باشید سعی کنید خودتان خلاق و شاد باشید.

جدول سخت [شماره ۵۵۰]

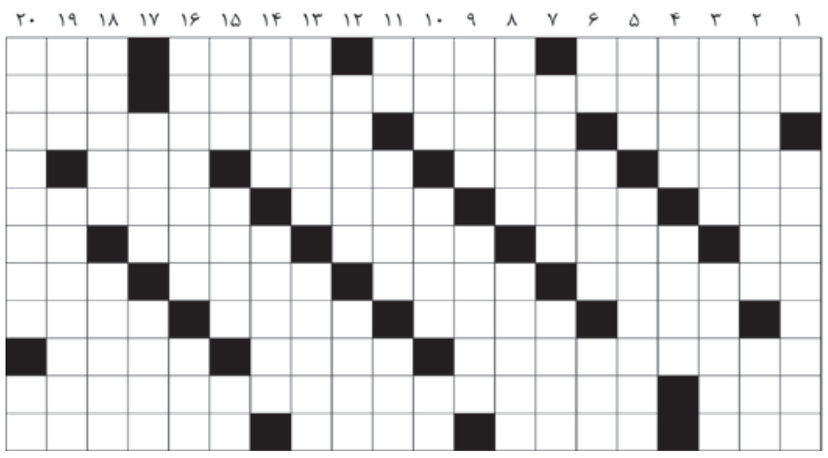

طراح جدول: بیژن گورانی

افقی:
۱- غیر زمینی- دست درازی کردن- به پشت خوابیده- محنت ۲- تابلویی زیبا اثر هنرمندانه استاد فرشچیان- به طور ناگهانی ۳- پدر- غلاف شمشیر- مثنوی مشهوری سروده هلالی جغتایی ۴- بهره و نصیب- تزیین شده- ناخوشایند- صدا ۵- ضمیری عربی- امپراتور دیوانه روم باستان- بخش مهم و اصلی هر چیز- از مهم ترین وسترن های تاریخ سینما ساخته هاوارد هاکس ۶- نشانه مصدر جعلی- پایه گذار حساب آنالیز- دوری از وطن- سحر و جادو- سمت و سو ۷- زحمت دادن- خون ریز و بی رحم- قطب منفی باتری- آهار زده ۸- مرکز استان واسط در عراق- نارسانا- نرده- خنده رو ۹- به بالاترین مقام عرفانی و الهی یعنی فناء فی ا... رسیده است- جنس- رب النوع جنگ در روم قدیم ۱۰- شوهر- رمانی نوشته اونوره دو بالزاک فرانسوی ۱۱- لباس آخرت- سراینده منظومه افسانه- بعضی اوقات- مخلوطی از ذرات معلق در یک سیال که ته نشین نمی‌شوند

عمودی:
۱- ویتامین محلول در چربی- از بازی های شیرین دوران کودکی ۲- غذا سازی گیاه به وسیله انرژی نور خورشید- پژواک ۳- پست فطرتی- نوعی هورمون گیاهی ۴- غذای مجردی- مضمون ۵- فاقد برندگی- گروهی از جانوران بی مهره ۶- از اقمار سیاره مشتری- بازسازی و تعمیر- زالزالک ۷- گوشه نشینی- عزیمت کننده ۸- آرام استن- مجمع الجزایری در مشرق استرالیا ۹- واضح و آشکار- نماز دو رکعتی مستحب ۱۰- محل رشد جنین- اولین کشور صادر کننده خرما در جهان- تخم مرغ خارجی ۱۱- تکرار حرفی- سگ ماهی- مرزبان ۱۲- دلاوری- از ظروف پر مصرف آشپزخانه ۱۳- نام مادر بوعلی سینا- واحد اندازه گیری گرما ۱۴- داشتن احساس مسئولیت- شهری کهن در کرانه سیردریا ۱۵- میوه تابستانی- بادیو سفید جنگید- دست نخورده ۱۶- گوشه ای در دستگاه همایون- طرح و الگو ۱۷- رمانی نوشته ایوان تورگنیف روسی- دیوار گرداگرد شهر ۱۸- ساقه خوراکی ترش و شیرین- سکه طلای عهد قاجار ۱۹- بازداشتن از انجام کاری- صداقت عامیانه ۲۰- سر و صدا و هیاهوی بسیار- ضربه سر در فوتبال

حل جدول شماره ۵۴۹

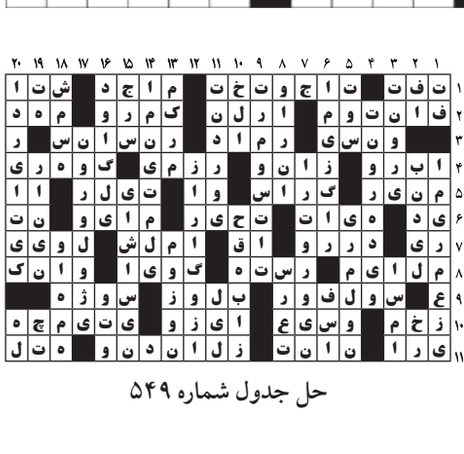

جدول متوسط [شماره ۷۳۳۹]

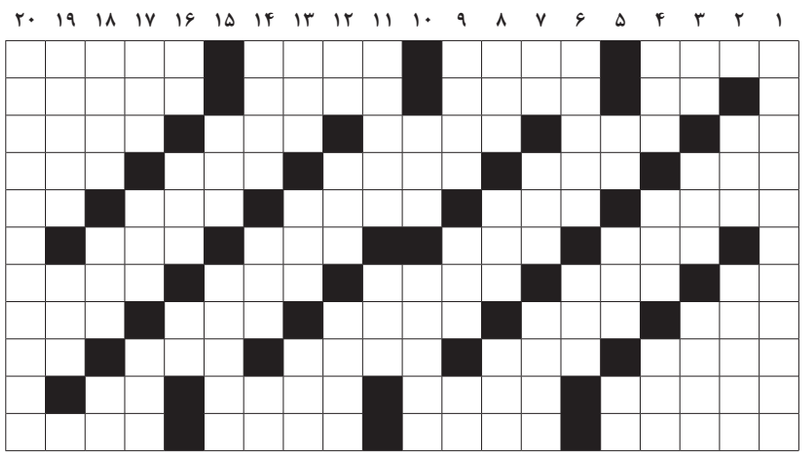

طراح جدول: مریم احمدی

افقی:
۱- مهم و دشوار- شهری در آذربایجان شرقی- ارتباط- پارچه کشباف ۲- برکت- گرفتاران- کمیاب- امتداد ۳- واحد سطح- خشن- سنگ طلق- مرگ- پنجم ۴- آب ویرانگر- غذای بیمار- حکایتگر- شکاف- گوسفند جنگی ۵- فرمانده- قوت لایموت- آرزو- عدل- جدید ۶- سریع- جایز- رمز- نرم ۷- فساد و تباهی- نظر- قصه- نتر- یک میلیاردیم ۸- مارکی برای خودروهای سنگین- یوم- زمام- گریزگاه- ماتم ۹- رسوم- پسر- نخ دوات- گریبان- علامت مفعولی ۱۰- عالم غیب- هوو- آغاز- خاک صنعتی ۱۱- کشور اروپایی- به مقصود رسیده- غلام- آبگینه

عمودی:
۱- استانی در کشورمان ۲- چرک- برعکسش کنید تا مجبور شود ۳- مساوی عامیانه- لغزنده- پیشگو ۴- خرد و کوچک- نهر- مار عظیم الجثه ۵- کافی- صومعه- پیکر ۶- از القاب اشرافی اروپا- دارو ۷- دور دهان- سال گذشته- خوار ۸- بهشت شداد- روشنایی- چهارمین سوره قرآن کریم ۹- لم یزرع- دیروز- ساز شاکی ۱۰- سقف دهان- تاج ۱۱- ستبر- حلقوم ۱۲- من و شما- رفیق- ماسک ۱۳- ابوالبشر- عقاب سیاه- خورشید ۱۴- ترانه- بزرگ نمایی تصویر- اسم ترکی ۱۵- شکننده- کشتی ۱۶- علامت صفت تفضیلی- پدر رستم- بندگی ۱۷- غم و اندوه- قرض- از اشکال هندسی ۱۸- سمت چپ- مردم- عدد ماه ۱۹- پرده پوشی- از شهرهای مازندران ۲۰- دریانورد پرتغالی
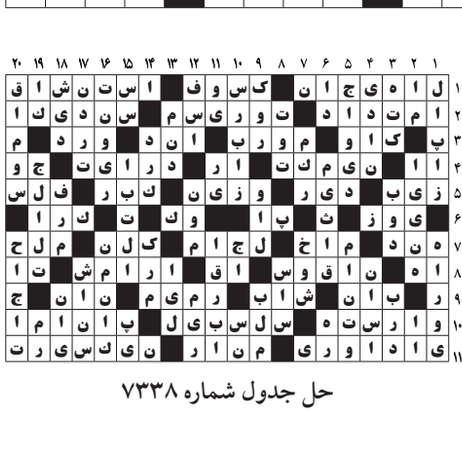
حل جدول شماره ۷۳۳۸